

10/1028

T.C. MİLLÎ
İYİ HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 1606
Tarih: 28.02.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

HES'lerin doğal yaşam ve sosyal yaşam üzerindeki etkilerinin araştırılması, yaşanan veya yaşanabilecek sorunların ortaya çıkarılması, ortaya çıkarılan sorunların giderilmesi ve önlenmesi amacıyla anayasanın 98'inci Meclis İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim

Mahmut Celadet GAYDALI
Bitlis Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye jeopolitik yapısı bakımından birçok yenilenebilir enerji kaynağının kullanımına elverişli bir ülke durumundadır. Gerek 3 tarafının denizlerle çevrili olmasının getirdiği yarım ada özelliği gerekse dört mevsimin yaşandığı bir alanda olması rüzgâr ve su santrallerinin kurulumuna uygun olduğunun birer göstergesi durumundadır.

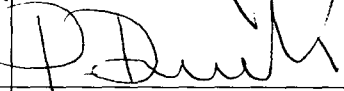
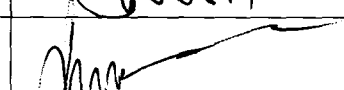
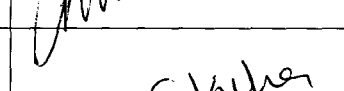
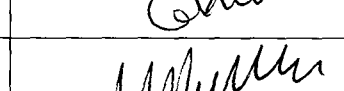
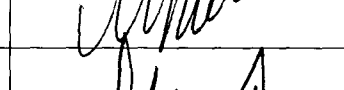
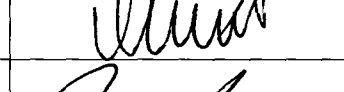
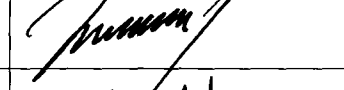
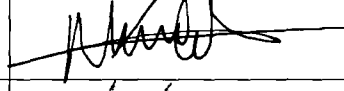
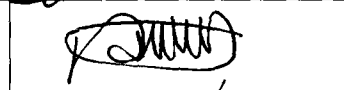
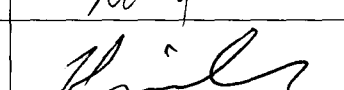
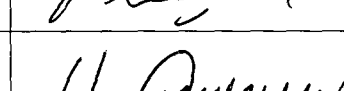
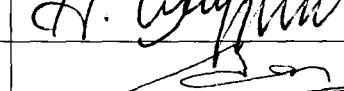
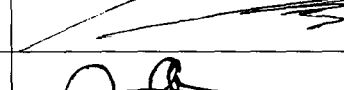
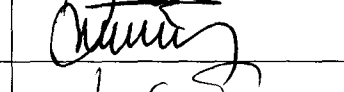
Fakat uygulanan politikalar ucuz maliyetle en çok enerjiyi elde edebilme hedefi taşımaktadır. Bu hedef doğrultusunda ekolojik yada sosyal etkiler göz ardı edilmekte ve Hidroelektrik veya nükleer Santraller üzerinde durulmaktadır. Bilindiği üzere Hidroelektrik Santrallerinin(HES) ömrü yaklaşık 50 yıl olarak düşünülmektedir. Doğal yaşam içerisinde önemsiz bir süre olarak değerlendirilebilecek 50 yıl için çevresel birçok olumsuz etki yaratılmaktadır. Özellikle akarsuların morfolojik yapılarını ciddi derecede tahribata maruz bırakması, akarsuyun doğal akış düzenini değiştirmesi, gürültü, toz, trafik gibi olumsuz etkenlere sebep olması bu duruma bir örnek teşkil etmektedir. Yine gerek kesilen ağaçlar gerek patlamalarla yok edilen bitki örtüleri erozyona yol açmakta, 50 yıllık bir kazanç uğruna asırlık ağaçlar dahi yok edilebilmektedir.

HES ve regülatörler arasında kalan kısımlarda su ciddi derecede azalmaktadır. HES'ler nehirlerdeki suyun büyük bir bölümünü kullandığından suyun akış miktarı, akış hızı, nehrin derinliği ve taban yapısı büyük ölçüde değişmektedir. Bunun yanında sulama problemlerine bağlı olarak tarımsal üretim konularında gerilemeler yaşanmakta ve suyun tutulmasına bağlı olarak bölgede iklimik etkisi hüküm sürmektedir. HES'lerin işletimi aşamasında çoğu zaman nehrin akış hızı azaldığından; suyun havalanması ve sudaki çözünmüş oksijen miktarı azalmaktadır. Oksijenin belirli bir değerin altına düşmesi; toplu balık ölümlerine neden olabilmekte, aynı zamanda suyun sıcaklığında önemli ölçüde değişiklikler yaratabilmektedir. Bu durum, suyun belli sıcaklığına hassas olan türlerin yaşamını olumsuz açıdan etkilemektedir.

HES'lerin işletimi sebebiyle yer altı suyu miktarı önemli ölçüde azalmakta, dolayısı ile nehir civarındaki bitki örtüsü ve buna bağlı olan canlı yaşamı ciddi bir şekilde tehdit altına girmektedir.

2018 Haziran ayı sonu itibarıyla, işletmede 636 adet HES bulunmakta ve bu sayının daha da artacağı düşünülmektedir. Bu durum mevcut sorunların daha da derinleşmesine sebebiyet verecektir.

Dengeli ve sağlıklı bir çevrede yaşamak her insanın tabii hakkıdır. Doğal yaşamın ve tabiat varlıklarının korunması devlet organları sorumluluğu ve ödevidir. HES'lerin doğal ve sosyal yaşam üzerindeki etkilerinin araştırılarak, söz konusu sorunların ortaya çıkarılması, ortaya çıkarılan sorunların giderilmesi ve önlenmesi amacıyla bir araştırma komisyonunun kurulması elzemdir.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	PERO DUNDAR	MARDİN	
3	RIDVAN TURAN	MERSİN	
4	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
5	MENSUR İŞİK	MUŞ	
6	GÜLISTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
7	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	SİİRT	
8	SIDIK TAŞ	SİİRT	
9	NİMETULLAH ERDOĞMUŞ	ŞANLIURFA	
10	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
11	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
12	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
13	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
14	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
15	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
16	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
17	MUAZZEZ ORHAN	VAN	
18	BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN	VAN	
19	MURAT SARISAÇ	VAN	
20	TAYİP TEMEL	VAN	